

fugle (Maager, Ænder o. s. v.) interesserede BARFOD mindre, og saadanne Æg, han tilfældig kom i Besiddelse af, bortbyttede han gerne til andre Samlere. Hans Samling findes nu paa Zoologisk Museum, hvor den er et Led i den smukke Række af Ægsamlinger, som i de senere Aar er erhvervet for Midler, der er stillet til Raadighed af Dr. scient. BØJE BENZON, og som i oologisk Henseende giver nævnte Institution en særdeles god Plads overfor adskillige zoologiske Museer i Udlandet.

KRISTEN BARFOD havde mange Venner. Fjender havde han maaske ogsaa; han har i alle Tilfælde ofte været Genstand for Kritik, ogsaa for berettiget Kritik, men Folk, man har holdt af, vil man gerne bevare de lyse Minder om. Jeg vil huske Oologen KRISTEN BARFOD, som han var for blot 10 Aar siden (ca. 1934), før Alderdommen begyndte at præge hans Sind for Alvor, og antagelig vil enhver, der har lært et og andet af ham i sine unge Dage og har følt hans Humør, Hjertelighed og gode Begavelse ogsaa mindes ham som den usnobbede, gamle Kammerat, han var.

ANMELDELSER

C. T. HOLMSTRÖM, P. HENRICI, E. ROSENBERG & R. SÖDERBERG: Våra Fåglar i Norden. 2den Del (Natur och Kultur, Stockholm 1944; 70 sv. Kr. pr. Bind). — — Godt et Aar efter Fremkomsten af 1ste Bind (ref. i D. O. F. T. 1943, p. 191) har nu det næste Bind af dette svenske Pragt-værk set Lyset. Det fremtræder i det samme fornemme Udstyr og med samme Overdaadighed af Illustrationer som 1ste Bind, hvis Plan det iøvrigt nøje følger. Det nu udgivne Bind, som omhandler Resten af de i Sverige ynglende Spurvefugle, Spætter og Slægtninge, Ugler og Rovfugle, er skrevet af over en halv Snes Medarbejdere, der har fordelt de foreliggende Arter mellem sig. Dette vidner om, hvilken mangfoldig og skolet Forfatterstab Svenskerne raader over. Trods de mange Kontributører er Stoffet forbavsende ensartet udarbejdet. Det er særlig Ynglebiologien og Stemmeytringerne, der har interesseret, hvorimod f. Eks. Fødens Sammensætning og Udbredningsforholdene og de Problemer, der staar i Forbindelse hermed, affærdiges med faa Linjer. Forfatterne er ofte meget behændige Skribenter, som forstaar at slaa en Naturstemning an og som med stor Indsigt og dybtgaaende Kendskab skildrer deres Iagttagelser, men ingen har haft Lyst til at trænge dybere ind i Fænomenerne. Det umiddelbare, markornithologiske dominerer i noget for høj Grad; det er saaledes efter min Mening en Fejl, at den usagkyndige overhovedet ingen

Orientering faar i Slægter og Ordner; hvad er egentlig en Spætte eller en Rovfugl for noget? kan han spørge. Af stor Værdi er imidlertid de sagkyndige Beskrivelser af Udbredelsen i Sverige (af P. HENRICI), der bringer et velkomment Supplement til Oplysningerne i JÄGERSKIÖLDS store Fugleværk og inkluderer Resultaterne af de svenske Ornithologers store faunistiske Virksomhed i de senere Aar.

Værkets særlige Nyskabelse, Farvefotografierne, kan stadig give Anledning til Diskussion. Mange af Billederne er uægtelig fremragende, det gælder f. Eks. Grønspætten — der efter min Mening bærer Prisen blandt dem alle i dette Bind —, Duehøgen, mange af Uglerne, o. a., men flere af Fuglene præges af at være gamle, opstillede Museumsstykker, der har været udsat for mange Aars Blegning. Til Gengæld kan der kun bruges Lovord over den Fylde af mesterlige Fotografier af Fuglenes Liv, som er indstrøet i Teksten. Sverige har paa dette Omraade store Traditioner fra gammel Tid; for en Menneskealder siden begyndte svenske Ornithologer efter engelsk-amerikansk Forbillede at fotografere det vilde Fugleliv. Efter BENGTT BERG og ROSENUS følger nu et Kuld af yngre, begejstrede Fuglevenner, som snart har gennemfotograferet hele den svenske Natur og givet os en Række skønne Billeder, af hvilke de bedste er gengivet i dette Værk, en virkelig Pryd.

Alle gode Kræfter har medvirket til, at dette Værk er lykkedes saa godt; som Raadgivere staar saaledes baade svensk Zoologis grand old man, Prof. JÄGERSKIÖLD og den ogsaa herhjemme kendte P. O. SWANBERG nævnt i Indledningen. Man maa ønske Værket en vid Udbredelse i alle de skandinaviske Lande. Prisen er ikke for høj, der er Tale om et virkeligt Pragtværk, og man faar sandelig noget for Pengene.

F. S.

C. G. BIRD & E. G. BIRD: The Birds of North-East Greenland, The Ibis 1941, p. 118. — — De to Forfattere opholdt sig i Myggebugt Omraadet fra Aug. 1936 til Aug. 1938. Denne Del af Øst Grønland er efterhaanden godt kendt, og om Ynglefuglene siges der ikke meget nyt. Derimod var Forfatterne saa heldige at faa nedlagt flere sjældne eller for Grønland helt nye Arter, der fra Europa blev forslaaet herover. Den 5. 10. 36 blev truffet en Flok paa 5 Shetlandske Stære (*Sturnus vulgaris zetlandicus*), den 18. 9. 37 en Løvsanger (*Phylloscopus trochilus acredula*), den 17. 9. 37 en Bysvale (*Delichon urbica*), alle nye for Grønland; den 20. 1. 37 en Sjagger (*Turdus pilaris*), der kun enkelte Gange tidligere var truffet i Landet (jfr. HØRRING & SALOMONSEN, Medd. om Grønland, Bd. 131, Nr. 5, 1941; ref. i D. O. F. T. 1942, p. 61). Ogsaa flere andre ualmindelige Fugle blev antruffet af Forfatterne.

F. S.

R. E. MOREAU: The Nesting of African Birds in Association with other Living Things, The Ibis 1942, p. 240. — — I Forbindelse med Diskussionen om Fuglenes Sociologi, som her i Tidsskriftet f. Eks. har givet sig Udslag i talrige Skildringer af Forholdet mellem Tornskade og Høgesanger, er denne Afhandling af største Interesse. Her sammenfattes alt, hvad hidtil vides om Fugles Ynglen i Nærheden af større og

stærkere Dyr, som de vælger som Beskyttere (med stor Litteraturliste). Fugle kan yngle i Association med stikkende Insekter, Edderkopper (sjældent), større Fugle og Mennesker. Her interesserer især Valget af større Fugle som Beskyttere. Mange Væverfugle yngler kolonivis paa Grenene i Nærheden af en større Rovfuglerede (Musvaage, Ørn, Grib) eller en Marabustorks Rede. For andre Vævere spiller Forholdet til Mennesket en Rolle, idet de yngler i Huse, paa Hyttetage eller tæt opad Bygninger, mens de ellers anlægger deres Kolonier paa Træer, der hælder udover Floder. Hos disse Fugle har man altsaa en Tilmærmelse til Forholdet hos Graaspurven. Interessant er det endvidere, at Abdimstorken yngler paa Træer i Haver nær Huse, noget der illustrerer Oprindelsen til Storkens Afhængighed af Mennesket.

F. S.

P. A. TAVERNER: Fieldfare, an Addition to the American List, and some Arctic Notes, *The Auk*, Vol. 57, 1940, p. 119. — En Sjagger blev nedlagt ved Jens Munk Ø, i Bunden af Foxe Bassin, østfor Baffin Land. Det er første Gang Sjaggeren har vist sig i Nord Amerika. Forekomsten er interessant, naar man erindrer, at Sjaggeren ligeledes i Grønland er en ny Gæst, der i de senere Aar et Antal Gange er paatruffet baade paa Øst- og Vestkysten. Utvivlsomt staar disse Forflyvninger i Forbindelse med de Klimasvingninger, der i det sidste halvthundrede Aar har fundet Sted i de arktiske Omraader.

F. S.

P. J. R. MACLAREN: The White-tailed Sea-Eagle (*Haliaeetus albicilla*) in Iceland, *Bull. of the British Ornith. Club*, Vol. 1x, 1940, p. 70. — Forfatteren talte Ørnebestanden op i Island i Sommeren 1939. Der iagttoges 39 Ørne, deraf 11 unge Fugle, og mindst 14 andre blev der givet Oplysning om af forskellige Islændere. Der blev fundet 11 Reder, deraf 9 beboede. I 1934 fandtes 8 Reder. Efter P. NIELSENS sidste Optællinger (i D. O. F. T. Bd. 20, 1926, p. 149) fandtes omkring 1920 7 Par og nogle Aar efter blot 3 Par. Bestanden ser saaledes ud til mod Forventning at have taget et Opsving.

F. S.

J. FISHER & H. G. VEVERS: The World Distribution and Numbers of Breeding Gannets, *Bull. of the British Ornith. Club*, Vol. 1x, 1939, p. 39. — Optællinger paa Island i Sommeren 1939 af Antallet ynglende Suler (*Morus bassanus*) gav følgende Resultat: Vestman Øerne 4359 Par, Eldey 9328 Par, Grimsey 45 Par.

F. S.

C. R. STONOR: Courtship and Display among Birds (London 1940). — En Haandbog over de forskellige Ceremonier, der er knyttet til Fuglenes Parring og som i Almindelighed benævnes „Spillet“. Mest udviklet er disse Parringsspil hos Paradisfuglene og hos de polygame Hønsfugle, f. Eks. Tjuren. Hos mange deltager begge Køn i Spillet, og dette er oftest Tilfældet, naar de er ensartede i Farvetegningen (Storkefugle, Stormfugle, Lappedykkere). Er der stor Kønsmorfi i Fjerdragten, vil blot Hannen udøve Spil. Hvis begge Køn deltager i Spillet, er der

stor Chance for, at dette kan blive „socialt“, idet de spillende Fugle „smitter“ de andre i Nærheden. Hos de koloniynglende Fugle, som f. Eks. Maager, faar vi herigennem det ægte sociale Spil, som er saa velkendt fra de danske Søfuglekolonier. Stonors Bog giver en lærerig Sammenfatning og kommer ogsaa ind paa DARLINGS Undersøgelser over det sociale Spils Betydning for Yngleforholdene i Fuglekolonier, som er refereret i D. O. F. T., Bd. 37, 1943, p. 1.

F. S.

Sveriges Natur. Svenska Naturskyddsföreningens Tidskrift Årsbok 1944. Stockholm. — — Selvom den svenske Natur forekommer os Danske ret uberørt, foregaar der dog ogsaa store Naturødelæggelser i Sverige, hvilket tydeligt fremgaar af dette smukke Hefte. Paa Grund af den stadig voksende Interesse for Fuglene, er Hovedvægten lagt paa dem. FOLKE PERSSON fortæller om Tåkern, Nordeuropas fuglerigeste Sø, der staar i Fare for at ødelægges ved Regulering af Vandstanden. HENNING HORN AF RANTZIEN skriver om, hvorledes en Sø ødelægges og nævner de udtørrede Moser paa Gotland og den berømte Hornborgasjön, der nu er forvandlet til Græsland. C. A. FRÄNDÉN fortæller om den endnu ikke opdagede Fuglesø Östen, Nordvest for Billingen. PAUL ROSENIUS skildrer Fuglelivet paa en lille Ø Måkläppen ved Falsterbo, hvor der bl. a. yngler ca. 200 Par Splitternes, og hvor man ligesom paa Klægbanken i Ringkøbing Fjord har konstateret, at Ænderne tiltager, naar Hættemaagerne tiltager. Alle Naturvenner glæder sig over de dejlige Fotografier af Sveriges afvekslende og storslaaede Natur lige fra Lapland til Skaane.

HOLGER POULSEN.